

NR. II

TÄHEKE

1972

KELLEKS SAADA

Stučka asub Daugava kaldal. See on kõige noorem linn Läti NSV-s. Meie isad ja emad ehitasid siia elektrijaama. Ka paljud meie klassist tahavad ehitajateks saada, samuti matemaatikuteks või kirjanikeks. Sveta Pogrebnaja pole veel otsustanud, kelleks saada, sellepärast et ta võitis nii rajooni deklamaatorite konkursi kui ka II klassi õpilaste matemaatikaolümpiaadi.

VALERA DALTŠANIN,
Läti NSV, Stučka 13. kooli õpilane

TAHAN KÕIKE JONISTADA

Igal hommikul, kui virgun, toksib külm tuul raagus okstega vastu mu akent. Sel ajal on veel pime ja mulle tundub, nagu hiilikis talv oma tuiskude ja külmaga juba ringi. Meil läheb ju varem külmaks kui lõunas. Mulle meeldib talve joonistada. Muidugi joonistan meelasti ka kevadet, suve ja sügist.

55 AASTAT TAGASI ANDIS SUUR SOTSIALISTLIK OKTOOBRIREVOLUTSION VÕIMU RAHYA KÄTTE. JA TÄNU RAHVAVÕIMULE ELAVAD KÕIKJAL MEIE SUUREL KODUMAAL ERI RAHVUSTEST LAPSED ÖNNELIKULT NAGU ÕHE SUURE PERE LIKMED. TÄNA NAD JUTUSTAVADKI, KUIDAS TÖÖTAVAD, MÄNGIVAD, PUHKAVAD.

OKTOOBRI LAPSED SAID OMA NIME
MEIE KODUMAA SÜNNIPÄEVA AUKS.

Meil kannab kogu klass oktoobrilaste tähekesi. Kõige tähtsam on see, et kõik hästi õpiksid ja oleksid töökad. Peame meeles oktoobrilaste reegleid ja mõtleme välja uusi huvitavaid tegemisi.

Näiteks mina võtsin oma hoole alla lillepeenrad koolimaja õuel, samuti kodus. Praegu õitsevad seal krüsanteemid. Eks ole need ilusad lilled? Isegi külma ei karda. Tahaksin ka neid joonistada. Isa lubas mind Araali kalurite juurde kaasa võtta. Sellest reisist unistan ammu. Kindlasti joonistan ka sinisest merest kauni pildi.

KAMIL MAHMUDOV,
Karakalpaki ANSV, Nukusi
Puškini-nim. kooli oktoobrilaps

MEIE KLUBI

Mina astusin klubisse «Sädemeke» ja ma ei kahetse raasugi. Siin me mängime, laulame, tantsime.

Oleme lavastanud juba kolm nukunäidendit. Näitlejateks olid esimese klassi lapsed, direktoriks aga viienda klassi tüdruk. Pealtvaatajatele meeldis kõige enam näidend «Kass, reba-

ne ja kukk». Kuu plaksutasid nad esimese klassi lastele ja ka meile. Meie ju olime õmelnud nukkudele riided, kujundanud lava. Edu tiivustas. Kohe hakkasime ette valmistama uut näidendit.

SVETA RADTŠENKO,
Kasahhi NSV, Džambuli linna
«Sädemeke» klubi liige

LUIGED ÜTLESID AITÄH

Suveks jäin ma linna. Olen tänavamüra ja suurte majadega nii harjunud... Eriti meeldib mulle suveaias jalutada.

Sain sõbraks onu Mišaga. Tema hoolitseb suveaias luikede eest, puhastab tiiki mudast ja kasvudest.

«Onu, kas parvega võib sõita?» palusin ma. «Parem tule mulle abiks,» ütles ta ja ulatas traadiotsa.

Sidusin selle piirdeaia külge, teise otsa viis onu Miša tiigi keskele. Seal kinnitas ta traadi külge raudtoru ja laskis selle põhja. Pärast

sikutasime toru välja. Selle küljes oli suur kimp vesikasve.

Siis võttis onu Miša mind parvele ja me kiskusime harkidega tiigist rämpsuga välja. Kõntsa hulgas oli ka väikesi kalu — havipoegi, tillukesi ahvenaid, kokri... Laskisime nad vette tagasi. Nägime veel suurt haugi. Hüppas veest välja nagu delfiin ja kadus siis uuesti. Päeva lõpuks tegime kahekesi kogu tiigi puhtaks. Valged luiged jälgisid meid kaldalt. Vahevahel sirutasid nad oma pikki kaelu ja noogutasid suursuguselt päid, nagu tahaksid öelda: «Aitäh, sõbrad!»

JURA FOKIN,
Leningradi 191. kooli oktoobrilaps

«LAUAKE- KATA-END»

Arutasime koos oma õpetaja Jelena Filipovnaga, et meil võiks koolis olla oma «Lauake-kata-end». Eelmisel suvel panimegi kartuleid maha, hoolitsesime nende eest ja sügisel andsime riigile. Kooli ajal kogunesime igal suurel vahetunnil samovari ümber. Küll maitseksid oma töö eest saadud barankad ja kompekid hästi!

Jõudis kätte uus suvi. Ega me mõelnudki laiali joosta. «Lauake-kata-end» tuli ju talveks oma kätega valmis seada. Läksime jälle põllule tööle.

Nüüd tähistame samovari juures ühiselt ka sünnipäevi. Laulame sünnipäevalastele ja vahel näitame filme.

ANJA OSSIPOVA,
Vene NFSV, Kemerovo oblasti
Belovo rajooni Zaretšnoje
algkooli oktoobrilaps

LEEDU
NSV

Õeldakse, et Leedu on tuhande järve maa. Aga järvi on Leedus koguni neli tuhat.

Õeldakse, et Leedu on kivide ja soode maa. Aga põldu haritakse seal sellest hoolimata. Ja kasvatakse karja. Ja hanesid ja parte ning kanu.

Õeldakse, et Nõukogude Liidu territooriumile mahuks kolm tuhat sel-

list vabariiki nagu Leedu. Ehk ta küll väike on, pole tema osatähtsus nii tilluke ühti.

Leedu elektrimootorid on paljude meie maal valmistatud külmutuskappide ja pesupesemismasinade südameks.

Leedu mööblit, paberit ning siidkangaid hinnatakse kõikjal kõrgelt.

Leedus valmistatakse võimsaid kül-

mutuslaevu. Neid jätkub kogu meie maale.

Leedust pärit tööpingid teevad au igale tehasele ja vabrikule. Eks sellepärast tahetagi käesoleval viis-aastakul tööpinkide, külmutuskappide, siidkangaste ja mööbli tootmist Leedus tunduvalt tõsta.

Niimoodi elatakse nelja tuhande järve maal Leedus.

KIKI, VIKI, VIU JA TEISED

Kiki ja Viki turnivad lae all. Niipea kui Kaja näevad, tulevad uudistama, mis suupoolist sa töid. Vaatavad oma pisikeste teraste oravasilmadega, liigutavad vurrukesi ja haaravad pähkli.

Võtab siis Kiki, või on ta hoopis Viki, pähkli kahe tillukese käpa vahele ja kukub teravate hammastega selle koort hõõveldama. Kähku käib see, kuni priske pähkli tuum põske jõuab. Nak-nak, ütleb oravapoiss ja läheb jälle kukerpalli laskma.

Veel mõni aeg tagasi olid nad abitud oravapojad, kes kodusest pesast ekslema läinud. Onu Hillar leidis nad metsast ja tõi oma väikesele sõbrale Kajale. Nüüd elavad oravad Noorte Loodusesõprade Keskmajas ja on oma väikese perenaisega väga rahul.

Siin elavad ka hamstrid, küülikud, üks siil, mitmed linnud ja hulk kalu. Hakk Jaak lendab kohe taskuid revideerima ja kui temast välja ei tehta, hakkab pahaselt su kingapaelu lahti nokitsema.

Ükskord tõi onu Hillar kaasa Viu. Viu oli ka vaenelaps. Metsaraidurid olid ta pesapuu maha võtnud, aga Viul olid tiivad veel nõrgad ja tarkust vähe. Kõssitas teine nurgas ja häälitsetes nukralt: «Viu!» Ilmselt ei osanud ta r-tähte, et oleks ilusti oma nime ja ameti välja ütelnud: «Hiireviu.»

Järgmisel päeval pidi Kaja Neerutisse laagrisse minema. Kuhu Viu jätta? Muidugi kaasa võtta!

Neerutis elasid lapsed telkides, aga Viu väikese kuuse otsas pehmes pesas. Kõik käisid linnulast söötmas ja talle pai tegemas.

Nokaga toksas — ei meeldinud.

«Ega loomi ja linde tohigi paitada,» arvab Kaja. «Loom ei taha, et teda kogu aeg katsud.»

Tuhanded kajaka-, tiiru- ja meriskilapsed ukerdasid kevadel Paatsalu laidude roostikus ja kivide vahel.

«Pesi oli nii tihedalt, et astu või peale. Lugesime ja märgistasime neid. Mõnes olid munad, mõnes udusulis pallid, maaga täiesti ühte

värvi. Nagu suured hallid takjanupud, nokakolmnurgad õieli.» Tavaline inimene tiiru, meriski või kalakajaka vahet ei tee. Üks kajakas puha. Aga Kaja teeb, sest igal linnul on omapärane välimus, omad kombes.

«Naerukajakas teeb pesa pilliroogu, merikajakas aga kivi peale. Tiirul on punane nokk, mustad tiivad. Merikajakal jälle kollane nokk punase täpiga.»

No kuhu see täpp ka paistab!

«Linde vaadeldakse binokliga. Sellest paistab kõik ära.»

Kaja istus ja vaatles. Ja pea kohal käratsesid ning riitlesid linnu- emad ja -isad. Mis ta käib siin linde peletamas!

Ega ta niisama käinudki. Kaja oli ekspeditsioonil. See pikk ja keeruline sõna tähendab, et tegemist on teadusliku uurimisega. III klassi plikatirts ja teadlane! Jaa, Noorte Loodusesõprade Keskmaja ornitoloogid (need, kes uurivad linde) käivad siin vaatlusi tegemas ja linde rõngastamas. Selle ülesande andis tähtis asutus — Zooloogia ja Botaanika Instituut, kus töötavad päris teadlased.

Nii see terve suvi läks aina laagrites ja matkadel. Klassis tüdrukutel läksid silmad suureks, kui nad kõiki neid suviseid lugusid kuulsid.

«Meie tahame ka!»

Nii tuligi vaata et pool Tallinna 7. Keskkooli III klassi siia, Noorte Loodusesõprade Keskmajja. Esimeseks tööks oli sirutamine.

Sirutamine jah! Las Kaja räägib:

«Sedasi valmistatakse liblikaid kollektiooni jaoks. Tuleb võtta soonega sirutuslaud. Liblika keha pannakse soone sisse, tiivad kinnitatakse ribadega...»

Ega jutu järgi ikka päris selgeks saa, sirutamist peab ise proovima! Et kõik saaksid proovida, püüdis Kaja hoolega liblikaid. 29 tükki ootasid sirutamist.

HILLE TÄNAVSUU

VEENE KIRJANIK
EMMA MOŠKOVSKAJA

Kes tegi elevantide haiget?

Elas kord Elevant. Niisugune hiiglasuur nagu elevantid ikka. Suuremgi veidi. Niisugune hiigla tugev nagu elevantid ikka. Tugevamgi veidi. Kui teda sääsed hammustasid, ei tundnud ta üldsegi seda. Kui teda herilased ja mesilased hammustasid, polnud tal üldsegi valus. Kui teda maod ja skorpionid hammustasid, võttis ta vatti ja joodi ning määras haava ja kõik läkski üle. Aga ükskord oli ka temal väga valus. Nii valus, et ta kohe maha heitis ega tõusnud tükil ajal jalule. Kuid keegi ei näinud, kes oli teinud Elevantide haiget! Kes lõi Elevanti! Loomad ei olnud näinud, et keegi oleks sel päeval Elevanti juures käinud. Isegi tema söber Suslik ei olnud ligi tulnud, oli ainult hüüdnud kaugelt eemalt:

«Tead, mis, Elevant, ma ei tule täna sinu juurde! Mul pole tuju! Homme ei ole mul ka aega. Homme lähen ma kinno. Lähen Krokodilliga kinno! Sest nüüd on Krokodill minu söber. Pärast läheme temaga jökke ujuma. Sa, Elevant, anna mulle andeks, aga ma vist ei tule enam kunagi sinu juurde!»

Pärast seda kõndis Elevant veel veidike. Siis aga vajus maha ega saanudki tükil ajal jalgu alla. Ta ajas end alles neljandal päeval püsti. Siiski veel oli Elevant nõrk. Ta ei lausunud ainsatki sõna. Muudkui vaikis ja vaikis. Ja nõnda ei saanudki keegi teada, kes oli talle haiget teinud! Kes oli teda löönud!

Illustreerinud HEINO SAMPU

Ahvide sabadest

Ega tõtt öeldes ennevanasti ahvidel sabasid olnudki. Kuigi ei saa öelda, et nad just päris sabatult ringi lippasid. Sest nendel kasvasid sabade asemel vihmavarjud. Jajaa, täiesti tavalised vihmavarjud. Niisugused kirjud ja krudisevad. Niisugused, mida võis lahti teha ja kinni panna. Nii et kui vihma sadas, said kõik teised loomad sabaotsani märjaks, aga ahvidel polnud häda midagi. Nemad lükkasid oma vihmavarjud laiali ja muudkui istusid nende all. Nojah, ja kui päike kõrvetama kippus, oli ka hea nende vihmavarjude alla varju pugeda.

Ainus häda oli selles, et ahvid elasid metsas. Ent nagu te teate, kasvab metsas palju puid. Puudel on muidugi ilmatu hulk oksa. Aga et ahvid karglesid puult puule, siis jäid nende vihmavarjud alalõpmata okste külge kinni. Ja rebenesid. Kuid mis sa teed — hüpata oli tarvis. Nii need vihmavarjud muudkui rebenesid ja rebenesid. Lõpuks rebenesid vihmavarjud päris ribadeks.

Ja mitte ühelgi ahvil polnud enam tervet vihmavarju.

Ainult käepidemed jäid järele. Pikad peenikesed käepidemed.

Ahvid löid ahastades käsi kokku. — Niisugustest väärt asjadest ilma jääda! Pealegi ei teadnud keegi, mida nende paljaste käepidemetega peale hakata.

Seal tärkas ühel peaga pärdikul väärt mõte. — Ja juba nad rippusidki kõik, käepidemed okstest kinni, alaspidi päi puudel. See oli nii mõnus, et nad siamaani muud teha ei tahagi.

MOLDAAVIA KIRJANIK
GRIGORE VIERU

Loomaaias

**AHV KEDAGI EI PURE,
KUIS KÄITUDA, TA TEAB.
MISPÄRAST TEDA PUURIS
SIIS KINNI HOIDMA PEAB!**

**TA VAATAB NUKRAL ILMEL:
KÄIB RINGI RAHVAMASS,**

**KEL TEMA JAOKS ON VARUKS
VAID INETU GRIMASS...**

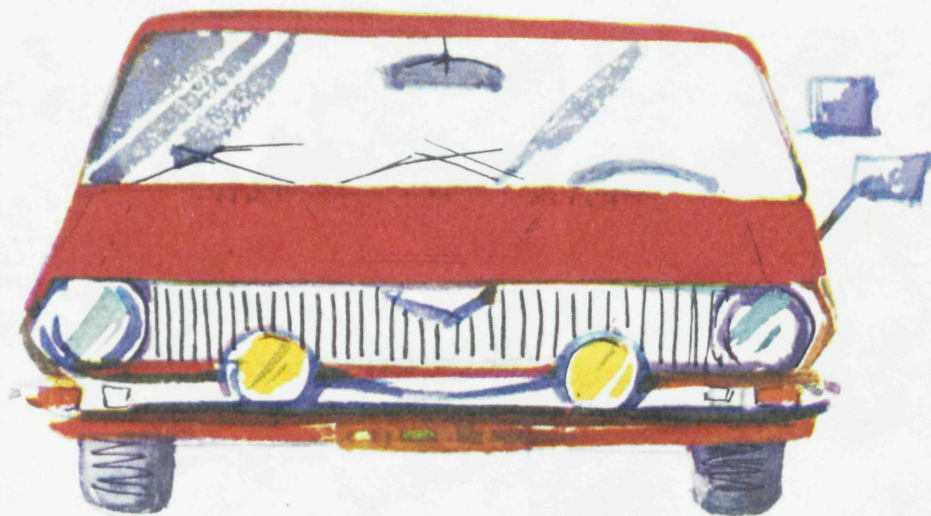
**KUI TAEVASSE KORD TÕUSEB
BANAANINÄONE KUU,
AHV INIMLAPSE MOODI
SIIS NUTAB TURNIPUUL...**

Tõlkinud ANDRES JAAKSOO

ENO RAUD

VOLGA

Olid kord autokaksikud. Nad olid täpselt ühte nägu ja täpselt ühte viisi helepunased, nii et mitte keegi ei osanud nende vahel vahet teha. Asi oli veel seda keerulisem, et neil autokaksikutel oli täpipealt ühesugune nimi — Volga.

Teised autod rääkisid tihtipeale:

«No küll on häda, kohe kuidagi ei saa aru, kumb on neist Volga ja kumb on Volga.»

Ka kaksikud ise olid üsna õnnetud, et nad alati segamini läksid. Mõnikord juhtus niiviisi, et Volga sõitis valgusfoori punase tule alt läbi, aga karistada sai selle eest hoopis Volga. Mõnikord jälle läks sedamoodi, et Volga tuli autode võidusõidul võitjaks, aga võidupärg pandi kaela hoopis Volgale.

«Mine või hulluks,» hädaldas Volga. «Kui Volga teeb pahandust, pean mina kannatama.»

TEEME LAHTI POSTIPAUNA! TEEME LAHTI POSTIPAUNA! TEEME LAHTI

MARJUL

PÄIKE METSAS RINGI KÄIS.
TERVE METS SAI POHLI TÄIS.
«TULE METSA MARJULE!»
HÜÜDIS MAIDU MARJULE.

VARSTI LASTEL KORVID TÄIS.
KÜLL SEE KORJAMINE RUTTU KÄIS!
KODUS MOOSI NAD MARJADEST TEEVAD,
TALVEL MOOSI-SAIA SÖÖVAD.

MARE LIND,
A. Kesleri nim. Kohtla-Järve
Keskkooli õpilane

MERE ÄÄRES

Vaatasin peegelsiledasse vette.
Äkki nägin koera merepõhjas siplemas. Haarasin kiiresti kaldalt kepi ja tahtsin koera veest välja tirida. Kuid kepp pani vee virvendama ning koer kadus mu silmist.
Varsti läks vesi jälle selgeks. Koer siples merepõhjas endist viisi edasi. Aga nüüd oli sinna sattunud ka üks mees. Hakkasin meestki veest välja tõmbama. Vesi läks jälle virveringe täis. Siis kostis selja tagant haukumist ja naeru. Pöördusin ümber ning nägin oma selja taga koera ning meest. Nad naersid mind.

JANNO LAAR,
Paldiski Keskkooli õpilane

J A VOLGA

Ning Volga kurtis omakorda:

«Hull lugu tõesti. Kui mina tubli olen, kiidetakse Volgat.»

Lõpuks leidsid nad mõlemad, et nii see asi enam edasi kesta ei tohi, ja sõitsid targa televisioonibussi käest nõu küsima.

Televisioonibuss kuulas kaksikute mure ära ning vajus siis mõttesse.

«Noh,» ütles ta viimaks. «Ma arvan, et te võiksite lasta endile autonumb-
rid külge panna.»

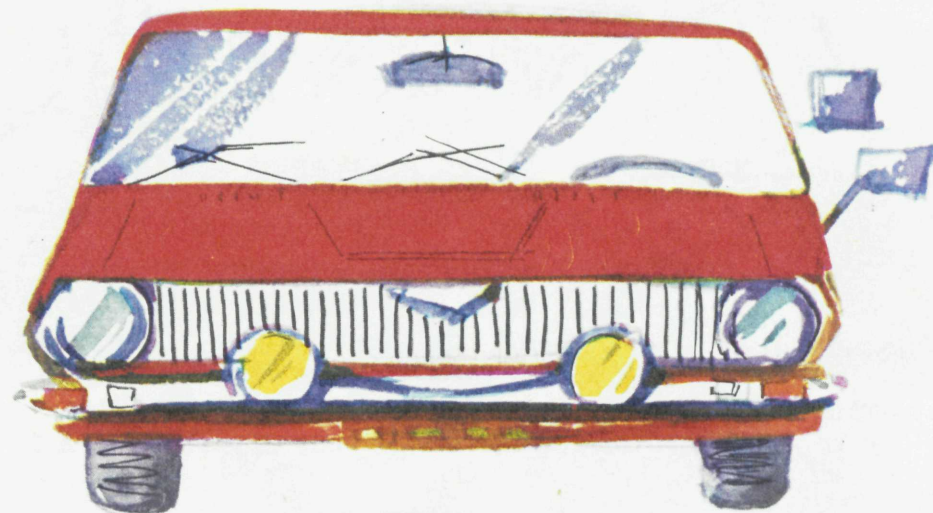
«Suurepärane!» hüüdis Volga rõõmsalt.

Ja Volga lisas:

«Ole sa südamest tänatud!»

Nad lasksid endile autonumbrid külge panna — ühe numbri ette ja teise
numbri taha. Ning nüüd ei ajanud neid enam keegi mitte kunagi segamini.

«Hoopis teine asi,» rääkisid kõik autod rahulolevalt. «Nüüd on igaühele
otsekohe selge, kumb neist on Volga ja kumb on Volga.»

TI POSTIPAUNA! TEEME LAHTI POSTIPAUNA! TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

KARU JA REBANE

Vana karupänta läks mesilaste juurde ja palus mett talveks. Mesilased olid nii head ja andsidki mett. Karu tänas, läks koju ja jäi talveunne. Kevadel ärrganud, söi ta mett ja saia kõhu täis. Siis läks karu metsa ja kohtas rebast. Rebane kutsus karu kana-
vargile, aga karu ütles: «Näpata ei tohi! Kui sa ilusasti küsid, ei söanda sulle keegi ära ütelda.»

6-aastane
KAIA KAST
Raplast

KUUSK

Kuuska kasvab rohkem mullasel, mänd aga liivasel pinnal. Meie
maja juures kuuski ei kasva, sest siin pole mulda. Meie tänava
teises otsas on küll kuuski. Kuuskede all on väikesed rohelised
siilid. Siilid ei liigu! Kes need siilid siis niisugused on? Eks ikka
väikesed mahalangenud kuuseoksad!

JÜRI ROOSA,
Tallinna 27. 8-kl. Kooli õpilane

JÄNKUKE

JÄNKUKE ON PUURI SEES,
AGA PUURI UKSE EES
SEISAB JÄNKU PEREMEES.
PORGANDID TAL KORVI SEES.

VIKTOR NAANURI,
Viljandi 4. 8-kl. Kooli õpilane

VAIKE VÄLJAOTS

Kust saaks nuttu?

PIRIPILL, PIRIPILL,
KUHU JÄI SU VIRIPILL!
PILLE EI SAA PILLIDA —
EI LEIA VIRIPILLI TA!

NUTUPILL, NUTUPILL,
KUHU SAI SU LUTUPILL!
TAIMI NUTUTA JÄI TUTTI,
SEST EI LEIDNUD NUTULUTTI.

POLE ENAM SEDA POODI,
KUST SAI NUTTU MITUT MOODI...

TÄDID UKSE KINNI LÖID,
MÜÜVAD MUJAL KOORT JA VÖID.
MÜÜVAD SAIA, MÜÜVAD METT,
ET EI OLEKS SILMAVETT:
POLEKS NUTUPISARAIID,
POLEKS LAPSI KISAVAIID.

Illustreerinud VALLI HURT

IRA LEMBER

Jänes Trammis

KORD TRAMMIGA SÖITIS
JÄNESEPOISS.
KÜLL OLI SEE VAHVA,
OH SINA POISS!
TA ISTUS TRAMMIS
ILUSTI PINGIL
JA SÖITIS ÜHE,
SIIS TEISE RINGI.
TA KOHT ASUS
KENASTI AKNA ALL
JA PALJU VAADATA OLI TAL.

ENT JÄRSKU KONTROLÖR
SEISIS TA EES
NING NÕUDIS RAHAGI SÕIDU EEST.
TA JÄNKULT PILETIT PINNIS
JA HAARAS SEL KÕRVADEST KINNI.
JÄNES PILETIT
OTSIMA PIDI,
JA KEERAS TASKUD
KÕIK PAHUPIDI,
SEAL LEIDUS VAID KAPSALEHTI,
MIS PILETINA EI KEHTI...
KONTROLÖR PRILLID
NINALE SÄTTIS
JA JÄNKU KÕRVAD
RAHULE JÄTTIS.
SEE JÄNKU KASUTAS JUHUST
JA KADUS — KES TEAB KÜLL, KUHU.

KONTROLÖR TÄNAPÄEVANI
NÜÜD JÄNESEID TAGA AJABKI.

Jäästke, hiidlaine!

«Tähelepanu! Kahe tunni pärast jõuab meie linna hiidlaine. Kõigil lahkuda majadest ja minna linna-tagustele kungastele!»

Niisuguseid kurjaendelisi hoiatusi jagab raadio igal aastal. Muidugi meie rahulikest kodurandadest üpris kaugel — Vaikse ookeani kallastel. Missugune ta siis on, see hirmuga oodatu! Esmalt hakkab kaugusest paistma lainehiiglane vahutav hari. Lennuki kiirusega läheneb see rannale. Kui ta kohale jõuab, mattub kõik metsikusse möllu. Sadamasillad kistakse pilbasteks. Tuletornid murduvad pooleks. Kalda betoonseinad rebitakse tükkideks. Laevadest, raudteevagunitest, autodest ja majadest jäävad järele vaid vormitud rusuhunnikud. Kui vesi tagasi valgub, haarab ta purustatu kaasa. Nagu äsjast hävitustööd häbenedes püüavad lained selle jälgi merre uputada. Hiidlaine tekitab veelune maavärin. Ulgumerel liigub selline laine lamedate ohutute ringidena, mida ükski laev ei märka. Ranna lähedal pidurdab madal merepõhi laine sööstu. Ja laine tõusebki kümnekorruselise maja kõrguseks.

Veelgi suuremaid laineid sünnitavad kitsastesse lahtedesse langevad varingud. 14 aastat tagasi varises Ameerikas madalasse merelahte terve mäekülj. Laht oleks nagu keema läinud! Määratud linerullid söötsid edasi-tagasi ning purustasid lahes seisnud kalalaevade ankruketid, nagu oleksid need haprad ämblikuniidid. Märatsev vesi haaras laevad kaasa ning hetk hiljem olid nad juba õhus. Hirmunud meremehed märkasid, kuidas nende all vilksatasid kaljud ja põliste puude ladvad. Hetk hiljem oli kitsas poolsaar ületatud ja laevad laksatasid rahulikku merre. Ohel laeval läks laskumine õnnelikult ja inimesed pääsesid. Samal ajal aga jätkasid lained lahes hävitustööd. Otsekui vikatiga niitsid nad maha mäenõlvu katnud tiheda metsa. Sellest ei jäänud järele kändugi. Isegi muld uhuti minema. Enam kui poole kilomeetri kõrguseni merepinnast jäid maha paljad kaljud. See tähendab, et laine pidi käima peaaegu kolme Tallinna televisioonimasti kõrguselt! Teist nii suurt lainet ei ole inimesed kunagi varem ega hiljem näinud.

EINAR KLAAMANN

Sügispidu Nepaalis

Nepaal on kõrgete mäeahelike maa. Mäestikku nimetatakse Himaalajaks — lu-meelamuks, sest tema teisele poole pilvi ulatuvad tipud on kaetud igavese lume ja jääga. Kuid mägede lõunajalamilt algab paksu ürgmetsaga kaetud ääretu tasandik. Seal on ilmad väga palavad ja iga päev sajab paduvihma. Mäeorgudes ja tasandiku metsaveertel asuvad Nepaali talupoegade põllud.

Sügisel, kui vili on põldudelt koristatud, hakkavad talupojad pidutsema. Üks mees-est paneb selga pärlitikandiga rahvareid ja pähe kuldkrooni. Ta kujutab endast heasoovlikku kangelast. Kangelasel peab olema ka väikevend. Selleks valitakse kõige tragim külapoiss, kellele seotakse näo ette laiapöseline roheline mask. Kolmas peotegelane on aga talupoegadele halba sooviv paharet. Tema kannab peas härjasabadega kaetud hirmuäratavat maski.

Pidu kestab kolm päeva. Selle aja jooksul käib paharet mööda külatänavaid ja katsub talupoegadele igasugust pahandust teha. Kuid kangelane ja tema rohelisenäoline väikevend on valvsad ja kaitsevad talupoegade viljasaaki, põlde ning tööriistu. Nad ajavad paharetti taga ja võitlevad temaga. Lõpuks kolmandal päeval püüavad kangelane ja väikevend talupoegade abiga paharetti kinni. Nii saab headus võidu kurjuse üle ning talupojad loodavad, et ka järgmisel aastal ei too tuul ega vihm ikaldust, vaid viljasaak õnnestub.

Sügispidu on läbi. Talupojad lähevad üheskoos põlde uueks külviks köplama ja kündma.

Paharet on kinni püütud.

SULE- JOONISTUS

Selle pildi joonistas Ede Plutus tuši ja sulega. See on sulejoonistus. Kui sina hakkad sulejoonistust tegema, siis tea, et see võtab päris palju aega. Suuremate piltide joonistamiseks sobivad kõige paremini ketassuled, nn. redissuled. Neid ei ole vaja nii tihti tuši sisse kasta kui tavalisi, katusefa sulgi, nendega saab tõmmata erineva jämedusega jooni ja töö valmib kiiremini. Joonistamiseks vali kaks või kolm erineva

jämedusega sulge. Niisama palju olgu ka sulepäid. Kui on ainult üks sulepea, siis peab alalõpmata sulgi vahetama ja see määrib käsi. Et joonistusele tušiplekke ei tilguks, jäta potti ainult poole sule kõrguselt tušši. Pliiatsiga ei ole tarvis midagi ette joonistada. Märgi tušiga esemete või olendite piirjooned ja siis püüa neid erinevate suletõmmetega hästi kujukalt välja joonistada. Karusnaha pehmuse, okaste teravuse, riide mustri jne. kujutamiseks tõmba

lühemaid või pikemaid, peenemaid või jämedamaid jooni, püst-, põik- või kaldjooni, siksakjooni, ringe, ruute, täppe. Joonistuse mõned pinnad kata tušiga täiesti ära, mõned pinnad jäta hoopis katmata. Vaata, et joonistus ei muutuks liiga kirjuks. Tušiseid sulgi ära jäta seisma, vaid puhasta need hoolikalt niiske kuivatuspaberi või lapiga.

SENTA KIVISTIK

Põrsa ausõna

VANAISA JUTT

Ema vuristas kedrata, vokiratta kodarad kihutasid ringi. Aga kodarate ringikihutamiseks koos kippusid minugi jalad kangesti käima. Meie maimuke moonakatäre suuremat liikumist ei võimaldanud, siin käratati: ära rähkle, inimeloom, istu ilusti paigal! Sestap sikutasin järjest ema põllesiiu ning mangusin:

«Tahaks välja-aa . . .»

Sel kõledal hommikul pladises aiva sajuhooge taevast alla. Kui valing vastu ruute korraks vaibus, nõustus ema:

«Mine natukeseks. Ainult pane kõvasti riidesse ja ära lompidesse tüki.»

«Ei tüki.»

«Kui uus sadu algab, tule otsemaid tagasi.»

«Jaa, ema,» töötasin.

Toppisin kõik oma riided selga — paljukese mul neid oli —, saapad jalga ja viuh õue.

Neisse lompidesse, mis emale aknast paistsid, ma muidugi ei astunud. Kuid teistes solberdasin küll, sest himustasin täpipealt teada, kas mu nõe ja pekiga viksitud saapad peavad niisama kindlalt vett kui isa tõrvatud säärikud. Kui jälle vihma rabises, ma tупpa ei pöördunud: minu arust oli see sadu niisugune, mis ei lugenud. Et ema mind siiski märja pärast tупpa ei kutsuks, hoidsin maja taha. Seal väikeses sulus elutses meil põrsas, õlgede sees kenake puhas kui saunas pestud laps. Minu liginedes ajas ta end aediku najale kahele jalale ja hüüdis heledalt, nagu:

«Kuule, tahan kah välja-aa . . .»

Mõistsin ta tuska omast käest. Avasin haagi:

«Mine natukeseks. Ainult ära lompidesse tüki.»

«Ei, ei, ei!»

«Ja anna ausõna, et jalamaid lauta lähed, kui sadu kõveneb.»

«Jaa, jaa, jaa!»

Põrsas lippas vabadesse . . . Ah, sind — kõige sügavamast loigust läbi, pealegi otse keskelt, mitte servast nagu mina! Sonkis veel ninaga põhjas ka. Parajasti hakkas vihma valama kui oavarrest, tema ei arvanud heaks kodu poolegi vaadata. Notsutasin — ei midagi.

Mul kargas süda täis.

«Sõnamurdja!» pahvatasin. Haarasin haohunnikust tubli madjaka, sähmasin valelikule matsu üle turja. Tema lidus kisaga kartulipõllule, vadis üle poriste vagude, mina madjakaga kannul. Suure hädaga sain ta sulgu.

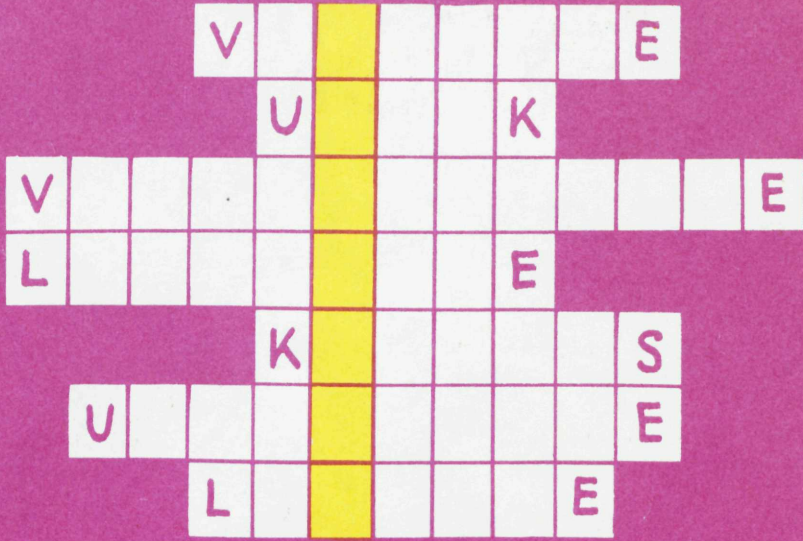
Turtsusin veel toaski:

«Põrsa-mait! Andis ausõna, et tuleb tagasi, kui sajab. Aga ei pidanud lubadust . . . Mine vaata, kui mudane ja kole ta praegu on.»

«Tean ka minemata — näe, nagu läbiligunenud porijunn,» kostis ema, kuna ta minu riideid silmitses ja kompas.

«Räägin su põrsast!» ägestusin.

«Temast minagi,» noogutas ema. Ma seletasin nii, et pisarad põskedel, kuis too seal lompides käis. Ema muudkui noogutas, kiskudes minul riideid maha. Neid puhastanud, riputas ta nad nõõrile, saabastest kallas vee välja, seadis truubile. Mulle otsis isa vana särgi ülle ning saatis mu pliidi ette järile kuivama. Polnud juttugi, et samal päeval riided kätte saaksin ja veel õue pääseksin. Vokiratta ringikihutamisel võisin järil vaid jalgu siputada, ka neid nii veidike, kui pikk särgisaba laskis. Ise olin kole vihane sihukeste peale, kes oma sõna ei pea.

PAIGUTA RUUDUSTIKKU MEIE SUUREL KODUMAAL ELUNEVATE RAHVASTE NIMED, LAHENDAMISE HÖLBUSTAMISEKS ON IGASSE RITTA JUBA KAKS TÄHTE PAIGALE PANDUD. ÕIGE LAHENDUSE KORRAL SAAD KOLLASTESSE RUUTUDESSE MEIE RIIGI NIMETUSE.

MISSUGUSED KAKS VAASI POES ON TÄPSELT ÕHESUGUSED!

PAIGUTA IGAÜKS OMA ÕIGESSE KOHTA!

MISSUGUNE KÕIDIK HOIAB VIISIT KINNI!

Kallis lugeja! Trükkikoja süü tõttu jäi eelmises «Tähekeses» avaldatud luuletuse «Vihmavarjud» autori nimi trükkimata. Selle seenelaulu kirjutas Ira Lember.

Esikaanel VELLO SILLAMI foto «Kiki, Viki, Viu ja teised».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Союта Пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии, Таллин-200 007, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин-200 101, Бульвар Эстония, 4. Цена 15 коп. Зак. 2284. Тираж 67 000.

ELKNO Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 11 — 1972, XIII aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 200.101, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kolleegium: V. Kofkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, L. Reimann. Peatoimetaja kt. O. Saar, kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Huri, vanemkorrektor E. Orgmeits.

Laduda antud 3. X 1972. Trükkida antud 10. XI 1972. Trükiaru 67 000. Paber 90×60/8. Trükkipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,88. MB-09534. Tellimise nr. 2284. EKP Keskkomitee Kirjastuse Trükkikoda, Tallinn 200 007, Pärnu mnt. 67 a.

KIRJUTAMA! JOONISTAMA!

Aga nüüd võtame pliiatsi ja paberi ning hakkame võidu joonistama, sest

«TÄHEKE» KUULUTAB VÄLJA JOONISTUSVÕISTLUSE.

Osa võivad võtta kõik need lapsed:

- kes alles kodus või lasteaias kooliminekut ootavad ning
- koolilapsed, kes esimeses, teises, kolmandas või neljandas klassis käivad.

Joonistada võib kõigest, mida süda vaid lustib. Ja ega võistlusele saadeta-vate piltide arvgi ole piiratud.

Igale pildile tuleb märkida joonistaja ees- ja perekonnanimi, vanus, lasteaed ja rühm (või kool ja klass), kus käiakse, ning kodune aadress.

Nagu ikka, jagatakse

Illustreerinud EDGAR VALTER

TUBLIMATELE JOONISTAJATELE AUHINNAD.

Nende jaoks, kellele meeldib ise jutte, muinasjutte, näidendeid ja luuletusi välja mõelda, pannakse aga käima

«TÄHEKESE» KIRJANDUSVÕISTLUS.

Osa võivad võtta kõik lapsed (ka need, kes joonistusvõistlustel kaasa löid):

- kes alles kodupõlve peavad või lasteaias käivad, aga ka need,
- kes pole koolis veel neljandast klassist kaugemale saanud.

Iga laps võib võistlusele saata rohkem kui ühe töö sellel teemal, mis talle kõige südamelähedasem.

Nii nagu joonistusvõistluselgi, tuleb ka siin igale tööle märkida ennast tutvustavad andmed: ees- ja perekonnanimi, vanus, lasteaed ja rühm (või kool ja klass), kus käiakse, ning kodune aadress.

Toredamate kirjatükkide autoreid

OOTAVAD TOREDAD AUHINNAD!

Ja veel:

Kõik võistlustööd tuleb saata hiljemalt 15. jaanuariks 1973 «Tähekesse» toimetusse (Tallinn 200 101, Estonia pst. 4).

Aga nüüd ruttu suled krabisema, pliiatsid paberile pilte tegema!

TÄHEKE

